

NA MISIÁCH
ZAKÚSILA
3R – RADOSŤ
ROZDÁVANÍM
RASTIE.

„KONAJME

s láskou tam, kde sme...”

MÁRIA CHLEBANOVÁ

FOTO ARCHÍV MÁRIE PRISTAŠOVEJ

MISIE PRE ŇU ZNAMENAJÚ DÁVAŤ NIEČO ZO SEBA, BYŤ TU PRE INÝCH. ČAS, KTORÝ PREŽILA V ANGOLE, BOL NAJKRAJŠÍ V JEJ ŽIVOTE. JEŽIŠOVE SLOVÁ O TOM, ŽE ODMENÍ STONÁSOBNE UŽ TU NA ZEMI TÝCH, ČO HO NASLEDUJÚ, SA STALI PRE ŇU REALITOU – MÁRIA PRISTAŠOVÁ.

Mária pochádza zo Spišskej Novej Vsi, študovala na Žilinskej univerzite a v Žiline zostala i žiť. Pracuje ako ekonómka – účtovníčka v jednej súkromnej firme. Počas štúdia ju na duchovných cvičeniach oslovilo svedectvo rehoľnej sestry Anny, ktorá rozprávala o svojej misijnej práci v Afrike. Keď neskôr našla v kostole letáček o misijnom dobrovoľníctve pre laikov, začalo sa jej misijné dobrodružstvo.

Angola leží v juhozápadnej Afrike, je 25-krát väčšia ako Slovensko, obkolesená Kongom, Zambiou, Namíbiou a 1600 kilometrov dlhým pobrežím Atlantiku. V 18 provinciách žije asi 16 mil. obyvateľov, ktorí hovoria okrem portugalciny viacerými domorodými jazykmi – kimbun-

du, umbundo, chokwe. V tomto roku Angolčania slávilí 10. výročie mieru. Vojna tu po oslobodení spod portugalskej nadvlády v roku 1975 trvala dlhých 27 rokov.

PRIJÍMALI NÁS AKO JEŽIŠA

Mária pôsobila v misijnej stanici v 20-tisícovom mestečku Calulo. Farnosť Calulo má v duchovnej správe 105 okolitých dedín, do ktorých dobrovoľníci spolu s kňazmi cestovali každý deň. Po rannej modlitbe, ktorá začínala 5.45, a raňajkách „sme vyrážali do jednej z týchto dedín, kde nás už miestni obyvatelia nedočkavo očakávali. Organizovali sme pre deti a mládež rôzne hry a športo-

vé aktivity. Kňaz vysluhoval sviatosti, nasledovala svätá omša a po nej katechézy pre deti, mládež aj dospelých,“ hovorí Mária o svojom prvom pôsobení v Angole v rokoch 2007-2008. Ak boli vo vzdialenejšej dedine, obedovali v dome miestneho katechistu. „Prijmali nás vždy s úctou ako samotného Ježiša, ponúkli nám všetko čo mali, často len kvôli nám pripravili sliepku, alebo kozu, ktorú chovali na výnimočnú príležitosť,“ spomína Mária na návštevy v okolitých dedinách. V miestnej škole v Calulo potom večer učila informatiku. Deň sa končil na misijnej stanici spoločnou modlitbou večier.

CHLAPCI Z INTERNÁTU AJ DEDÍN

Druhýkrát Mária vycestovala do Angoly v septembri 2011. Zažila úplne iný druh misie v mestečku Kala kala (v domorodom jazyku kimbundu to znamená práca, práca). Toto stredisko bolo vybudované vládou a spravujú ho saleziáni. Je to internát pre približne 100 chlapcov z ulice vo veku 13-18 rokov, ktorí väčšinou ušli od rodiny a strávili časť života na ulici v strašných podmienkach. Chlapci dostávajú možnosť vzdelávať sa v základných, ale i odborných predmetoch. K dispozícii majú stolársku a zväčšujú dielňu. Všetky posteľe na internáte vyrobili chlapci sami. Doobeda majú aj praktické vyučovanie na poliach, ktoré sú súčasťou strediska. Učia sa pestovať zemiaky, paradajky, banány...

Mária spolu s ďalšími dobrovoľníkmi sa o chlapcov starali a boli tu pre nich 24 hodín denne. Okrem chalanov

z internátu, do školy prichádzajú denne aj chlapci z okolitých dedín.

Poobede sa tu hrá futbal, basketbal, niektorí hrajú na gitare, študujú v knižnici, pripravujú sa na ďalší deň do školy, učia sa s dobrovoľníkmi angličtinu, alebo majú krúžok samby, či divadelný krúžok.

ČERVENÁ ZEM A BAOBABY

Mária si teraz znova vybavuje víza a balí kufre, aby sa na niekoľko týždňov vrátila do Angoly aj v tomto roku. Čo ju tam tak priťahuje? „Do Angoly som sa zamilovala na prvý pohľad. Odchádzala som s presvedčením, že sa tam raz vrátim a Pán Boh mi to doprial. Bolo to ako vrátiť sa domov, mám tam priateľov a druhú rodinu. Ťažko odolať veľkým čiernym očiam, či širokému úsmevu Angolčanov.“

Angola je krajina farieb. Typická pre ňu je červená zem a baobaby. Je to krajina plná protikladov. Bohaté centrum hlavného mesta Luandy je obklopené chudobnými štvrťami. Popri nových luxusných bytovkách sú tu chatrče z hlíny, alebo len z vrecoviny. Angola je jedna z najbohatších a zároveň najchudobnejších krajín Afriky – vlastní diamanty a ropu, nádherné pláže, ale zisky z nich sa strácajú. Špecifický sladkastý vzduch je prvé, čo si Mária predstaví, keď sa povie Angola. „Už hneď prvý nádych bol pre mňa nezabudnuteľný, je to vôňa – aj keď sa v tomto vzduchu zmiešavajú rôzne pachy – často nie príjemné, keďže tam nie je kanalizácia.“

NAPRIEK
VŠETKÉMU
JE V NICH
RADOSŤ.

ON JE UPROSTRED NÁS!

Afrika – to sú predovšetkým iní ľudia, kontinent so svojou špecifickou kultúrou, rôznymi náboženstvami a odlišnými zvykmi. Angolčania sú veľmi jednoduchí ľudia. „Pre mňa bolo fascinujúce vidieť úsmev týchto jednoduchých chudobných ľudí a vyčariť úsmev na tvári aspoň jedného dieťaťa,“ hovorí Mária, o tom, čo dávalo zmysel jej práci. Staré ponožky stočené do klubka používajú deti ako loptu, vrchnáčiky z fliaš slúžia na rôzne hry, starú pneumatiku poháňajú rukou, cez obyčajné lano s obľubou skáču – tieto jednoduché hračky tvoria ich jednoduchý svet už od detstva. V Angole sú rodiny veľké. Všade stretnete ženy s bábätkami na chrbte. Angolčania majú k rodičom veľkú úctu už len preto, že im dali život. Neexistujú u nich starobince, starajú sa o rodičov sami, je bežné že žijú spolu 3 aj 4 generácie.

Ich život je ťažký. Často nemajú základné veci pre život, ako je pitná voda, strecha nad hlavou, oblečenie, zdravotná starostlivosť. Napriek všetkému je v nich radosť. Náboženstiev v Afrike je veľa, mnohé nepoznáme. Iná je aj ich viera. Je živšia, plná vďaky a oslavy. „Je to niečo úžasné, vidieť ako ľudia v Angole vítajú kňaza. Ešte len zbadajú auto, začnú tancovať, tlieškať a s veľikánskou radosťou spievajú: vítame nášho kňaza!!! Celkovo misionárov majú vo veľkej úcte. Je to pre nich veľký deň, keď ich navštívi kňaz a slúži sv. omšu. Často sa stalo, že v ten deň zrušili vyučovanie, či prácu na poli.

Samotná svätá omša je nádherná: kňaz vstupuje s tancujúcim sprievodom a taktiež Evanjelium sa prináša s tancujúcim sprievodom, ktorý spieva: „Toto je Pánovo slovo, počúvaj dobré slová nášho Pána.“ Je to veľmi pekné. Obetné dary sa prinášajú všetkého druhu - mandioka, banány, cukrová trstina, arašidy, pomaranče, ale aj metla, vyšívané obrúsky a taktiež svoje deti. Najviac na svätej omši, sa mi páči jedna veta, a to odpoveď na kňazovo zvolanie: Pán s vami. Tu sa neodpovedá: I s duchom tvoším, ale: „On je uprostred nás!”

AKO POMÔČŤ?

Je veľa spôsobov, ako pomáhať ľuďom v ďalekých krajinách. Mária si berie za vzor sv. Terezu, ktorá povedala: „Mojím povoláním je láska.“ „Takže nie je až také dôležité, kde sme, ale, či tam, kde sme, konáme s láskou,“ hovorí. Modliť sa môže každý a dobrovoľníci často opisujú túto skúsenosť sily modlitby. Dobrovoľníci na pozvanie chodia po školách a farnostiach a rozprávajú o živote a viere v týchto krajinách, aby sa čo najviac ľudí dozvedelo o službe misionárov a dobrovoľníkov. Angola ako jedna z mnohých krajín bojuje v dnešnej dobe s analfabetizmom. Veľa ľudí tu nevie čítať a písať. Mária sa snaží podporovať program analfabetizácie tým, že pomáha pri zbierke prostriedkov.

V práci v misijnej stanici saleziánov v Kala kala v súčasnosti pokračujú dve dobrovoľníčky Terézia Jurisová a Ľubica Skyčáková zo Slovenska. ■